

**UCHWAŁA NR III/25/2024
RADY GMINY ZAWOJA**

z dnia 27 czerwca 2024 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 609 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na rok 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zawoja.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Pająk

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Zawoja z dnia

G M I N A   Z A W O J A

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE ZAWOJA
NA ROK 2024**

ZAWOJA 2024

SPIS TREŚCI:	2
WPROWADZENIE	3
Rozdział 1	
ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2024	4
1. Podstawy prawne programu.....	4
2. Lokalna diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Zawoja.....	5
II. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	7
1. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny.....	7
2. Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	9
III. ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	12
IV. MIERNIKI OSIĄGANIA CELÓW ORAZ PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADAŃ	12
V. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	17
VI. SPOSOBY I KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	18

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na rok 2024

WPROWADZENIE

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych należą do zadań własnych gminy, a ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – co określają przepisy art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Stosowany w Polsce system rozwiązywania problemów alkoholowych sytuuje samorządy gminne jako jednostki odgrywające w nim kluczową rolę, dlatego też tak ważne jest dla samorządu stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie Gminy oraz usamodzielniania osób, które podejmują leczenie zarówno w systemie otwartym jak i zamkniętym.

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Skala problemu wymaga podejmowania wielopłaszczyznowych działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu, ale także prowadzenia działań w zakresie profilaktyki szczególnie skierowanej do osób młodych najbardziej narażonych na uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale również od różnego rodzaju środków psychoaktywnych. Niniejszy program uwzględnia zagadnienia i zadania zawarte w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zadania ujęte do realizacji wynikające z Narodowego Programu Zdrowia.

Ujęte w programie zadania realizowane będą przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a ich zakres i sposób realizacji odpowiadać będzie potrzebom środowiska lokalnego, w zależności od skali zjawiska poszczególnych uzależnień występujących na terenie Gminy Zawoja.

Rozdział 1

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2024

1. Podstawy prawne programu:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
  - **“Art.1,ust.1** Organy władzy i administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz struktury ich spożycia, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.”
  - **„Art.4¹, 1.** Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:
    - 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
    - 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
    - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
    - 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
    - 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
    - 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,

Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Zawoja.

Podstawa prawna w zakresie działań objętych Programem:

- ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

2. Lokalna diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Zawoja

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu mieszkańców i społeczności lokalnej. Nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i szkodliwe działanie daje się zaobserwować wśród osób korzystających z pomocy Gminnej Komisji oraz klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Alkoholizm pociąga za sobą liczne i daleko idące skutki społeczne jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, bezrobocie, zaburzenia stosunków międzyludzkich oraz zachowania demoralizujące. To również jedna z przyczyn bezdomności, odrzucenia przez rodzinę i najbliższych oraz braku środków utrzymania, co skutkuje uzależnieniem od systemu pomocy społecznej, a także marginalizacją.

1. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość rodzin objętych pomocą GOPS – ogółem	286	228	232	209	209	204	189	190	165
Ilość rodzin z problemem alkoholowym objętych świadczeniami z pomocy społecznej	42	41	42	48	43	48	54	45	42
Ilość rodzin objętych procedurą Niebieska Karta	23	15	25	25	21	21	15	23	19

Ilość spraw zgłoszonych do GKRPA	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	17	12	34	36	32	30	31	27	13

2. Instytucje współpracujące z Gminną Komisją:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny w Zawoi,
- 2) Komisariat Policji w Makowie Podhalańskim,
- 3) Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sucha Beskidzka,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Suchoj Beskidzkiej,

II. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Zawoja, a do jej zadań należy:

- a) inicjowanie zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących:
  - liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
  - zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
  - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,
  - podejmowanie działań motywujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
  - podejmowanie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
  - przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

1. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny:

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi w strukturze którego funkcjonuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonować będzie Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny dla osób doświadczających kryzysów życiowych oraz ich rodzin. W punkcie zatrudnieni zostaną:

a) Terapeuta uzależnień b) Psycholog c) Psychiatra

Zespół specjalistów będzie podejmował następujące działania:

- 1) udzielał informacji o chorobie alkoholowej oraz ośrodkach leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- 2) motywował osoby do podjęcia leczenia odwykowego,
- 3) prowadził terapię uzależnień,
- 4) prowadził grupy wsparcia dla osób współuzależnionych,

- 5) udzielał stosownego wsparcia osobom doznającym przemocy,
- 6) zapewniał wsparcie psychologiczne i psychiatryczne,
- 7) organizował mediację w sytuacjach konfliktów rodzinnych,
- 8) kierował osoby uzależnione do specjalistycznych placówek leczenia odwykowego,
- 9) wspierał merytorycznie Zespół do pracy z osobą w chorobie alkoholowej funkcjonujący w strukturze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zespół ds. interwencji kryzysowej w chorobie alkoholowej działający w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracuje w związku z wnioskami o podjęcie leczenia w systemie otwartym/zamkniętym. W skład zespołu wchodzi pracownik socjalny zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, osoby z Komisji wskazane przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak również specjaliści zatrudnieni w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny.

3. Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu – działający w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składający się z osoby wyznaczonej przez Wójta Gminy do wydawania zezwoleń w zakresie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy oraz członków Komisji wyznaczonych przez Pełnomocnika. Posiedzenie Zespołu zwoływane jest na wniosek osoby wydającej zezwolenia na sprzedaż alkoholu na terenie Gminy.

2.Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierają również zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 -2020

Cele i zadania Programu.

Cel Strategiczny	Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież
Poprzez	<p>Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:</p> <p><u>Profilaktyki uniwersalnej</u> – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Zawoja, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.</p> <p><u>Profilaktyki selektywnej</u> – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu.</p> <p><u>Profilaktyki wskazującej</u> – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.</p> <p><u>Terapii i rehabilitacji</u> – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.</p>

Zadania szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Metody realizacji zadania:

- 1) dyżury psychologa, terapeuty, specjalisty, psychiatry w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny działającym w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 2) współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Suchej Beskidzkiej,
- 3) kierowanie na badania osoby uzależnione od alkoholu przez biegłego sądowego, opłata za wydanie opinii, opłata sądowa od wniosków o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego,
- 4) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, szkół i innych instytucji współpracujących z GKRPA,
- 5) systematyczne szkolenie członków Gminnej Komisji, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i pedagogów zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- 6) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i działaniami na rzecz pomocy rodzinie i dziecku.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metody realizacji zadania:

- 1) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) działalność Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny,
- 3) podejmowanie działań w ramach systemu pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- 4) udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i artystycznych

Metody realizacji zadania:

- 1) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami,
- 2) nadzór i dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego – środowiskowych świetlic działających w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 3) finansowanie materiałów pomocniczych i wyposażenia do działalności świetlic, organizowanie młodzieżowych happeningów oraz pikników rodzinnych

- promujących zdrowy, trzeźwy styl życia (wycieczki, zabawy, elementy programów profilaktycznych) na terenie Gminy Zawoja
- 4) realizacja programów profilaktycznych we wszystkich szkołach na terenie Gminy Zawoja skierowanych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
  - 5) współpraca z Kościołem Katolickim w promowaniu trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży,
  - 6) prowadzenie szkoleń dla osób ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu,
  - 7) kontrole punktów sprzedaży alkoholu.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metody służące realizacji zadania:

- 1) współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Zespołem Interdyscyplinarnym,
- 2) współpraca z Policją (prelekcje w szkołach z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Kampanii Społecznej „Przeciw nietrzeźwym kierowcom”), zakup kamizelek i elementów odblaskowych,
- 3) wspomaganie działalności Stowarzyszeń Sportowych,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Metody realizacji zadania:

- 1) przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw,
- 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów informacji społecznej.

Zapis o integracji społecznej nie wprowadza istotnych zmian w dotychczasowym systemie, a jedynie akcentuje działania, które od lat były realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmując integrację społeczną. Należą do niej:

- 1) leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- 2) przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 3) działania na rzecz pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez rozwijanie

III. ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym w stosunku do zjawiska narkomanii. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii – zwanego dalej „Programem”, jak również środki na realizację zadań wskazanych w Programie.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

OPIS PROBLEMU

Problem narkomanii nie tylko w Polsce, ale na całym świecie ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb i instytucji takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiar sprawiedliwości. Każda z nich rozpatruje to zjawisko z innej strony i próbuje stworzyć system zapobiegania, edukacji i leczenia w tym obszarze. Spośród różnych perspektyw, z jakich należy rozpatrywać zjawisko narkomanii uwzględnić należy przede wszystkim aspekt społeczny i potraktować narkomanię jako problem społeczny.

Źródłem danych na temat rozpowszechniania konsumpcji narkotyków są przede wszystkim badania ankietowe, bo nadal temat ten jest bardzo trudny do pełnej diagnozy i interwencji ze względu na jego wieloaspektowy charakter. Nadal problem ten jest niezauważalny głównie w małych środowiskach lokalnych, gdzie zjawisko to jest bardziej

ukrywane niż ujawniane ze względu na naznaczenie społeczne. Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. Najważniejszym jednak elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

REALIZACJA WYTYCZNYCH ZAWARTYCH W USTAWIE O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Cele Programu:

- ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych,
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat związany z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi w okresie wakacji,
- diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej,
- unowocześnienie programów profilaktycznych i dostosowanie ich do zdiagnozowanych potrzeb.

Zadania Programu:

- upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informatory, ulotki,
- organizowanie wywiadów środowiskowych, socjalnych; interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania,
- upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii na dyskotekach, świetlicach, imprezach kulturalnych itp.
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii i pomocy psychologicznej,
- podjęcie i rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, profilaktyką, terapią na terenie Polski,

- inwestowanie w miejsca i placówki kulturalne, sport i rekreację – stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych - rozwojowych, rekreacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych w szkołach i innych placówkach,
- zaplanowanie i zlecenie realizacji programów i zajęć informacyjno-edukacyjnych wczesnej interwencji na wszystkich poziomach szkół oraz ich monitorowanie (dla dzieci, młodzieży, rodziców).

Odbiorcy:

- rodzice,
- dzieci i młodzież z grupy ryzyka,
- dorośli z grupy ryzyka,
- osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki,
- liderzy młodzieżowi.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi,
- Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy Zawoja
- Policja
- Gminny Ośrodek Kultury w Zawoi
- Gminna Biblioteka
- Organizacje Pozarządowe z terenu gminy.

FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANI.

Źródłem finansowania zadań ujętych w gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomani są wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 2.000,00 zł.

IV. Mierniki osiągnięcia celów operacyjnych oraz podmioty odpowiedzialne za realizację zadań.

Cel 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Finansowanie konsultacji i terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu	* liczba placówek leczenia odwykowego * liczba osób rozpoczynających konsultacje i terapię * liczba osób, które zakończyły terapię * czas oczekiwania na terapię	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień * realizatorzy programów terapeutycznych
2.	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz placówek terapii uzależnień oraz jakości udzielanych świadczeń.	* rodzaje programów * liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych * liczba osób, które ukończyły program terapii * liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po zakończeniu programu * liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię.	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień * realizatorzy programów terapeutycznych

Cel 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Finansowanie wybranych programów interwencyjno-pomocowych, profilaktyczno – terapeutycznych i wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi	* liczba uczestników programów * Liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych *realizatorzy programów terapeutycznych
2.	Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym tzn. świetlicach środowiskowych oraz rozszerzenie dostępności do tego typu oferty poprzez finansowanie działalności tych placówek.	* liczba wychowanków świetlic środowiskowych * liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Szkoły Podstawowe, Parafie, Kluby.

Cel 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć artystycznych i sportowych,

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń, warsztatów i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu, wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć profilaktycznych w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych;	* liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców * liczba osób objętych programami szkoleniowymi * liczba konferencji * liczba i rodzaj innych form szkoleniowych * liczba osób uczestniczących w konferencjach i innych formach szkoleniowych;	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Szkoły Podstawowe Parafie, Kluby * Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (np. hazard, internet); profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia- udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty); zakup materiałów profilaktycznych, prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne;	* liczba programów/kampanii * liczba odbiorców	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Inne organizacje, jednostki
3.	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież; finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz inne placówki; organizowanie imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów,	* liczba programów/działań * liczba uczestników	* GKRPA * Inne organizacje, instytucje, jednostki;
4.	Diagnostowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.	* liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii	* GKRPA * Inne organizacje, instytucje, jednostki;

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami o obszarze profilaktyki.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka w świetlicach, placówkach oświatowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym.	* liczba osób objętych działaniami * liczba organizacji/programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * organizacje pozarządowe * inne organizacje, instytucje, jednostki
2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubu abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.	* liczba osób objętych działaniami * liczba organizacji/programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * organizacje pozarządowe * inne organizacje, instytucje, jednostki

Cel 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawoi, obsługa administracyjna, szkolenia dla członków Komisji; pokrywanie kosztów sądowych, pokrywanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.	* liczba osób objętych działaniami GKRPA * liczba wniosków skierowanych do GKRPA	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.	Finansowanie działalności Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny dla osób uzależnionych i współuzależnionych; wynagrodzenia specjalistów – w ramach środków zewnętrznych pozyskanych przez GOPS Zawoja	* Liczba udzielonych porad, * liczba osób korzystających z terapii krótkoterminowej, * liczba udzielonych porad psychologicznych	* Dyżury specjalistów – zadanie finansowane w ramach środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pozyskanych środków zewnętrznych.

Cel 6. Ograniczenie dostępu do alkoholu.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Ograniczenie sprzedaży alkoholu w pobliżu szkół, przedszkoli, oraz obiektów kultu religijnego.	* liczba punktów sprzedaży alkoholu * liczba placówek gastronomicznych	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Organizacja szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	* liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.	1) przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw, 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	* liczba zorganizowanych działań w zakresie przestrzegania zakazu reklamy napojów alkoholowych * liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

V. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYK I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Dla Pełnomocnika Wójta ds. PiRPA - wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez Wójta Gminy.

Za realizację następujących zadań:

- opracowanie i przedstawienie Wójtowi założeń Gminnego Programu PiRPA na dany rok;
  - kierowanie realizacją Gminnego Programu PiRPA;
  - współdziałanie z Pełnomocnikiem Wojewody ds. PiRPA;
  - współdziałanie i koordynacja działalności stowarzyszeń, klubów, instytucji i osób podejmujących zadania profilaktyczne i lecznicze gminnego programu PiRPA;
  - koordynacja szkoleń członków komisji;
  - Współdziałanie z policją – interwencja wobec naruszania warunków sprzedaży alkoholu, łamanie zakazu sprzedaży osobom nietrzeźwym i nieletnim, reklama napojów;
  - Kierowanie do sądu wniosków o przymusowe leczenie;
  - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – udzielanie informacji dla osób dotkniętych przemocą oraz narkomanią;
  - Inne zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zlecone przez Wójta Gminy.
2. Pełnomocnikowi oraz członkowi Komisji, w przypadku delegowania do udziału w naradach, szkoleniach, itp. poza terenem gminy przysługuje zwrot kosztów transportu według powszechnie obowiązujących zasad.

VI. Sposoby i kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa sposoby realizacji zadań własnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Zawoja na rok 2024. W realizacji programu uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Nadzór nad realizacją programu sprawuje Rada Gminy Zawoja
- 3) Za realizację programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Zawoja, który współdziała z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) Finansowanie zadań realizowanych w ramach programu odbywa się zgodnie z art.11 Ustawy z następujących źródeł:
  - a) środki budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z Ustawy,
  - b) środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, zostanie sporządzone i przedstawione Radzie Gminy w Zawoi do 30 czerwca 2025r.

Przewodniczący Rady

Jerzy Pająk